

BETÆNKNING**Afgivet af Familie- og Sundhedsudvalget****vedrørende****Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at præcisere og sikre, at børn og unge mellem 16 og 24 år med vidtgående handicap, der er på midlertidigt ophold udenfor Grønland, skal have ret til 2 årlige besøgsrejser til Grønland.***(Fremsat af medlem af Inatsisartut Agathe Fontain, Inuit Ataqatigiit)***Afgivet til forslagens 2. behandling**

Udvalget har under behandlingen senest bestået af:

Medlem af Inatsisartut Lars P. Mathæussen, Siumut, formand

Medlem af Inatsisartut Knud Kristiansen, Atassut, næstformand

Medlem af Inatsisartut Karl-Kristian Kruse, Siumut

Medlem af Inatsisartut Anders Olsen, Siumut

Medlem af Inatsisartut Agathe Fontain, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Mimi Karlsen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen den 29. april 2014 nærmere vurderet forslaget.

Forslagets indhold og formål

Med dette beslutningsforslag ønsker forslagsstiller tilslutning fra Inatsisartut til at pålægge Naalakkersuisut at opretholde en retstilstand, hvor børn og unge mellem 16 og 24 år med vidtgående handicap, der er på midlertidigt ophold udenfor Grønland, skal have ret til 2 årlige besøgsrejser til Grønland.

1. behandling af forslaget i Inatsisartut

På baggrund af debatten under 1. behandlingen og partiernes ordførerindlæg kunne det konstateres, at der blandt partierne var bred tilslutning til forslaget. Naalakkersuisut tilsluttede sig ligeledes forslaget. Under debatten blev det drøftet, hvorvidt retten til to årlige besøgsrejser skulle udvides til at omfatte alle børn og unge mellem 16 og 24 år med vidtgående handicap, der på grund af deres handicap opholder udenfor hjembyen samt til børn

og unge, der af uddannelsesmæssige grunde er anbragt udenfor hjembyen. Forslaget blev på den baggrund henvist til udvalgsbehandling i Familie- og Sundhedsudvalget.

Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget har bemærket, at Naalakkersuisut i sit svarnotat oplyser, at der er uoverensstemmelse mellem den grønlandske og danske udgave af den gældende bekendtgørelse om hjælp til børn og unge med vidtgående handicap. Det fremgår endvidere af svarnotatet, at der på nuværende tidspunkt arbejdes på at tilrette den danske version således, at det præciseres, at børn og unge mellem 16 og 24 år med vidtgående handicap, der er på midlertidigt ophold i Danmark, har ret til 2 årlige besøgsrejser til Grønland. Udvalget kan på baggrund af denne udmelding fuldt ud tilslutte sig forslaget.

Samråd

Det har i udvalget været drøftet, hvorvidt udvalget skulle fremkomme med et ændringsforslag til 2. behandlingen af forslaget. Udvalget har af den grund, samt for at sikre mere viden omkring problemstillingen, som et led i udvalgets behandling, afholdt samråd med Naalakkersuisoq for Familie og Justitsvæsen den 17. maj 2014. Formålet med samrådet var at få belyst, hvad der gælder af regler og praksis for så vidt angår besøgsrejser til børn og unge med vidtgående handicap. Til samrådet ønskede udvalget bl.a. en redegørelse for de saglige grunde for, at der i relation til besøgsrejser reguleres særskilt for aldersgruppen 16-24 år.

Endvidere ønskede udvalget det klarlagt, hvilke økonomiske konsekvenser, det vil medføre, hvis alle børn og unge mellem 16 og 24 år, der er på midlertidigt ophold udenfor hjembyen, skal have ret til 2 årlige besøgsrejser. En kopi af udvalgets spørgsmål og Naalakkersuisoq for Familie og Justitsvæsens talepapir er vedlagt nærværende betænkning som **bilag 1 og 2**.

Besøgsrejser ved ophold i og udenfor Grønland

Det fremgår af talepapiret fra Naalakkersuisoq, at alle personer med vidtgående handicap, der opholder sig udenfor deres hjemsted pga. deres handicap har ret til 1 årlig besøgsrejse. Endvidere kan personer under 18 år med vidtgående handicap tildeles yderligere 1 årlig besøgsrejse, når det er nødvendigt for at opretholde kontakten med indehaveren af forældremyndigheden. For så vidt angår personer med vidtgående handicap, der er anbragt på Ado Lyng skolen i Aasiaat, fremgår det af Naalakkersuisoqs talepapir, at det allerede er praksis, at eleverne har to årlige besøgsrejser. Udvalget er endvidere bekendt med, at kommunerne i nogle tilfælde supplerer børn og unges ret til 1 årlig besøgsrejse med yderligere 1 rejse. Kommunernes administrative praksis på dette område synes dog ikke at være ensartet. Udvalget må på den baggrund konstatere, at der er et behov for, at reglerne om besøgsrejser til børn og unge med vidtgående handicap harmoniseres, således alle handicappede børn og unge, hvad enten de er på midlertidigt ophold i eller udenfor Grønland behandles ens.

Forslagets økonomiske konsekvenser

Forslagsstiller fremfører for så vidt angår forslaget økonomiske konsekvenser, at en fastholdelse af den nuværende retstilstand ikke vil indebære fornyede økonomiske eller administrative konsekvenser udover det sagsforberedende arbejde ved at skulle gennemføre de påkrævede ændringer og præciseringer. Dette arbejde vil andrage 1/40 årsværk for en A/C- fuldmægtig, hvilket kan beløbe sig op til kr. 12.500.

I talepapiret fra Naalakkersuisoq oplyses det, at der i dag er 15 personer med vidtgående handicap mellem 18-24 år, som er anbragt udenfor hjembyen. Såfremt disse personer i lighed med personer med vidtgående handicap mellem 16-24 år, der er på midlertidigt ophold i Danmark, skal have ret til yderligere 1 besøgsrejse, vil den estimerede udgift være ca. 1 mio. kr. Udvalget har bemærket, at man i besvarelsen har forholdt sig til aldersgruppen 18-24 årige og ikke 16-24 årige. Naalakkersuisoq bedes på den baggrund kort præcisere i svarnotatet til 2. behandlingen, om der vil være yderligere udgifter forbundet med en ændring af reglerne, såfremt gruppen af de 16-17 årige med vidtgående handicap, der er anbragt på en døgninstitution i Grønland, medtages.

Udvalgets henstillinger og opfordringer

På baggrund af Naalakkersuisuts svarnotat og de tilvejebragte oplysninger om bl.a. retstilstanden i forhold til besøgsrejser ved ophold i og udenfor Grønland for børn og unge mellem 16-24 år med vidtgående handicap, finder udvalget ikke grundlag for at fremsætte et ændringsforslag, og indstiller derfor forslaget i den foreliggende form til vedtagelse.

Udvalget har dog bemærket, at administrationen af regler og praksis på område er meget uensartet.

Udvalget skal på den baggrund henstille, at Naalakkersuisut snarligt tilsikrer en ændring af regler og praksis således, at børn og unge mellem 16-24 år med vidtgående handicap, der er på midlertidigt ophold i og udenfor Grønland pga. deres handicap, sikres samme ret til antallet af årlige besøgsrejser.

Naalakkersuisut bedes i svarnotatet til 2. behandlingen redegøre for, hvornår disse ændringer påtænkes iværksat.

Udvalget skal endvidere opfordre til, at der ved revidering af reglerne om hjælp til personer med vidtgående handicap generelt foretages en evaluering af reglerne om besøgsrejser til børn og unge. Herunder bør det klarlægges, om der et evt. behov for, at alle børn og unge med vidtgående handicap får ret til 2 årlige besøgsrejser til hjembyen uagtet alder og uanset om de pga. deres handicap er på midlertidigt ophold i udlandet eller i Grønland.

Udvalget har i den forbindelse noteret sig, at det i lovforslaget om hjælp til børn og unge forslås, at anbragte børn under 18 år skal have ret til 2 årlige besøgsrejser. Udvalget mener principielt, at børn med vidtgående handicap i lige så høj grad som børn, der er anbragt efter andre regelsæt, har behov for at opretholde kontakten med deres familie. Udvalget er dog opmærksomt på, som det i øvrigt fremgår af talepapiret fra Naalakkersuisoq, at unge med vidtgående handicap kan have en varieret spredning i forhold til alder og kunnen, og det derfor fortsat kan være hensigtsmæssigt at opretholde grænsen på 24 år for personer med vidtgående handicap, mens for børn og unge, der er anbragt efter reglerne om hjælp til børn og unge sættes ved 18 år.

Afslutningsvis skal udvalget bemærke, at handicappedes ret til besøgsrejser er så essentielle rettigheder for personer med handicap, at de efter udvalgets opfattelse fremover skal reguleres på lovsniveau og ikke bekendtgørelsesniveau. Udvalget har i den forbindelse noteret sig, at besøgsrejser til børn og unge, der er anbragt udenfor hjemmet efter reglerne om hjælp til børn og unge ligeledes, i det fremlagte lovforslag, forslås reguleret på lovsniveau.

Udvalgets indstilling

Et enigt udvalg indstiller forslaget til vedtagelse af Inatsisartut i den foreliggende form.

Med disse korte bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Lars P. Mathæussen,
Formand

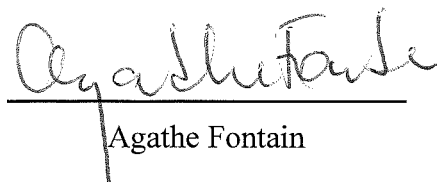
Knud Kristiansen

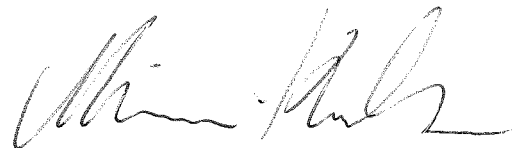
Karl-Kristian Kruse

Anders Olsen

Agathe Fontain

Mimi Karlsen

Juliane Henningsen

**Naalakkersuisoq for Familie og Justitsvæsen
Martha Lund Olsen**

Dato: 12. maj 2014

J.nr.: 01.38.01.04-00024

**Indkaldelse til samråd med Familie og Sundhedsudvalget lørdag den 17. maj 2014 kl.
14.00-14.30 i mødelokale 2**

Familie og Sundhedsudvalget indkalder hermed Naalakkersuisoq for Familie og Justitsvæsen til samråd.

Udvalget ønsker på samrådet at drøfte følgende spørgsmål omkring forslaget FM 2014/176 om besøgsrejser:

1. Besøgsrejser ved ophold i og udenfor Grønland.

Hvordan og hvornår vil du sikre, at alle børn og unge mellem 16 og 24 år med vidtgående handicap, der på grund af handicappet midlertidigt opholder sig i en anden by i Grønland end sit hjemby har samme ret til 2 årlige besøgsrejser som børn og unge mellem 16 og 24 år med vidtgående handicap, der er på midlertidigt ophold i Danmark?

Under 1. behandlingen af forslaget kom det frem, at unge i aldersgruppen med ophold på Ado Lyngeskolen i Aasiaat reguleres efter cirkulære 7/82 samt at der tilsyneladende alene gives ret til 1 årlig besøgsrejse.

2. Økonomiske konsekvenser af ligestilling.

Hvilke økonomiske konsekvenser vil det medføre, ifald der sikres ligestilling for alle unge mellem 16 og 24 år med vidtgående handicap omkring 2 årlige besøgsrejser? Dette hvad enten de er på midlertidigt ophold i eller udenfor Grønland

3. Lighed.

Kan du kort redegøre om baggrunden for, at der i relation til besøgsrejser særlige reguleres for aldersgruppen 16-24 år for unge med vidtgående handicap.

Gives øvrige børn og unge op til 24 år samme rettigheder omkring besøgsrejser med midlertidigt ophold udenfor hjembyen som børn og unge med vidtgående handicap, og kan du redegøre for de saglige grunde for eventuelle forskelle?

Udvalget påregner at stille opfølgende spørgsmål under samrådet.

Udvalget har som målsætning, at et samråd i videst mulige omfang skal tage form af en politisk drøftelse imellem Udvalget og Naalakkersuisoq for Familie og Justitsvæsen – typisk om prioriteringer og målsætninger. Ved den mundtlige drøftelse bør så vidt muligt benyttes frit foredrag.

Udvalget ønsker endelig at modtage et notat på grønlandsk og dansk om foranstående spørgsmål i forlængelse af samrådet. Notatet bedes sendt elektronisk til jhh@inatsisartut.gl senest umiddelbart efter samrådet. Såfremt notatet medbringes og anvendes under samrådet bedes en kopi givet til Udvalgets tolk umiddelbart ved samrådets begyndelse.

Med venlig hilsen

Lars P. Mathæussen

Udvalgsformand

Familie og Sundhedsudvalget
Postboks 1060
3900 Nuuk

BILAG 2

Svar til Familie og Sundhedsudvalget vedr. FM 2014/176.

15-05-2014
Sags nr. 2014-097887
Dok. nr. 1578654

Ad.1. Besøgsrejser ved ophold i og udenfor Grønland.

I forhold til Selvstyrets bekendtgørelse nr. 23 af 30. december 2013, jf. § 50, har alle personer med vidtgående handicap, der opholder sig udenfor hjemmet pga. sit handicap ret til 1 årlig besøgsrejse hjem. Personer under 18 år jf. § 50 ret til 1 yderligere besøgsrejse.

Postboks 260
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 66 66
E-mail: iian@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

§ 50, har en person med vidtgående handicap, der på grund af handicappet opholder sig uden for sit hjemsted, kan én gang om året bevilges hjælp til besøgsrejse hjem. Det er en betingelse, at den pågældende opholder sig udenfor hjemstedet, fordi der ikke er et egnet bomæssigt tilbud der, og at kommunalbestyrelsen eller Naalakkersuisut har truffet beslutning om opholdet.

§ 55; Personer under 18 år med vidtgående handicap kan tildeles yderligere en årlig besøgsrejse, når den er nødvendig for at opretholde kontakten til indehaveren af forældremyndighedsindehaveren. Rejsen skal dog være forenelig med barnets behandlingsbehov.

Personer over 18 år, som er omfattet af § 50, kan i særlige tilfælde ydes hjælp til en yderligere rejse til eller indenfor Grønland i forbindelse med for eksempel en nær pårørendes alvorlige sygdom, død eller begravelse. I særlige tilfælde kan der ligeledes bevilges hjælp til en rejse for en nær pårørende, når personer, som er omfattet af § 50, for eksempel har en større mærkedag eller lider af en alvorlig sygdom.

I forhold til personer med vidtgående handicap der opholder sig på Ado Lynge skolen, har Departementet for Uddannelse, Kirke, Kultur og Ligestilling oplyst Departementet for Familie og Justitsvæsen, at det allerede er praksis, at elever på Ado Lyngep Atuarfia har to rejser om året. (Juleferie og sommerferie)

Ad.2. Økonomiske konsekvenser af ligestilling.

Departementet for Familie og Justitsvæsen har beregnet de økonomiske konsekvenser af en mulig ligestilling for de personer med vidtgående handicap, der er anbragt i selvstyrejede handicapinstitutioner.

På nuværende tidspunkt er der i alt 19 personer mellem 18- 24 år der er anbragt på døgninstitutioner i Grønland. Af disse 19 personer, er der 15 personer der reelt vil få 1 besøgsrejse mere. (det har sin betydning om man er anbragt til en anden by eller om man er anbragt i den samme by, som man kommer fra)

Man har således beregnet, hvor meget det vil koste for 15 personer med vidtgående handicap at få en rejse mere. I beregningen indgår billet, ophold, ledsagerudgifter, dagpenge, forplejning samt overvægt. Alt i alt vil det koste ca. 1 mio. kr.

Ad.3. Lighed.

Man har valgt denne gruppe unge handicappede mellem 16-24 år, da målgruppen på grund af deres unge alder, har et særligt behov for at have tæt kontakt til forældre og familie, under et midlertidigt ophold. Unge handicappede kan have en meget varieret spredning i forhold til alder og kunnen, og derfor er det nødvendigt at kompensere for målgruppens særlige behov under opholdet i Danmark.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Martha Lund Olsen